

Hyvinvoinnin edistäminen kunnassa

Hyvinvointijaoksen toiminta ja rooli

SIILINJÄRVI

Mitä on hyvinvointi?

- Hyvinvoinnin osatekijät jaetaan yleensä kolmeen ulottuvuuteen:
  - terveyteen,
  - materiaaliseen hyvinvointiin ja
  - koettuun hyvinvointiin tai elämänlaatuun.
- Hyvinvointi-käsite viittaa suomen kielessä sekä yksilölliseen hyvinvointiin että yhteisötason hyvinvointiin.
- Yhteisötason hyvinvoinnin ulottuvuuksia ovat mm. elinolot, työllisyys ja työolot sekä toimeentulo.
- Yksilöllisen hyvinvoinnin osatekijöiksi taas luetaan sosiaaliset suhteet, itsensä toteuttaminen, onnellisuus ja sosiaalinen pääoma.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa on hyvinvointia ja terveyttä tukevaa ja edistävää laaja-alaista yhteistyössä tehtävää kuntien toimintaa, jossa oman työn lisäksi hyödynnetään laajasti eri toimijoiden osaamista tukemassa asukkaiden hyvinvointia. Myös asukkailla on oma roolinsa hyvinvoinnin edellytysten hyödyntämisessä.

Kuntaliiton määritelmä hyte-työstä kunnissa

Kunnan tehtävät hyte-työssä 1 / 2

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §
  - Strategisessa suunnittelussa asetettava tavoitteet ja määriteltävä toimenpiteet.
  - Tehtävä päätösten vaikutusten ennakkoarviointi ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen kohdistuvista päätöksistä väestöryhmittäin.
  - Nimettävä terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutaho.
  - Seurattava asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin.
  - Raportoitava valtuustolleen vuosittain hytestä ja valmisteltava valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Kunnan tehtävät hyte-työssä 2/2

- Tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteisteistyötä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan sekä tehtävä yhteistyötä alueella toimivien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.
- Kunnan on edistettävä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia.
- Osallistuttava vuosittaisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskeviin neuvotteluihin. (hva kutsuu koolle)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö kunnassa

Strategiset tavoitteet

Ketterä kehittäjä

- Sujuvaa arkea, asiointia ja palveluja
- Digitalisaation kehittäminen
- Toimivat yhteydet – sujuvuus tuo sykkivyyttä
- Yritysten ja yhteisöjen toimintaedellytysten vahvistaminen
- Kunta kehittää omaa tekemistä ketterästi

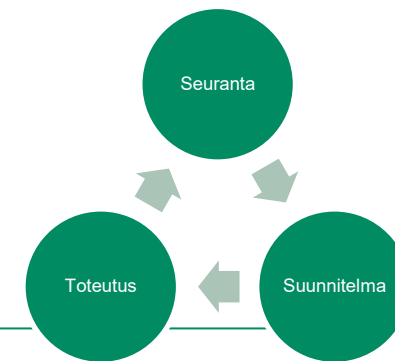
Hyvinvoiva arki

- Hyvän arjen turvaaminen vauvasta vaariin
- Mielen hyvinvoinnin edistäminen
- Terveiden ja turvallisuuden edistäminen
- Ennaltaehkäisyyn panostaminen
- Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa

Elinvoimainen ympäristö

- Elinvoiman kehittäminen ympäristöä kunnioittaen
- Laadukas kaavoitus ja ajankohtainen maankäyttöpolitiikka
- Kestävä rakentaminen
- Kiertotalouden edistäminen
- Sujuva ja turvallinen liikkuminen

Kuntalaisten hyvinvointia

Seurataan

Hyvinvointikertomus
kerran valtuustokaudessa

Hyvinvointiraportti kerran
vuodessa

Kyselyjen, tilastojen,
mittareiden seuranta
jatkuvaa

Hyvinvointijaos ohjaa
kunnan hyvinvointityötä

Edistetään suunnitelmallisesti

Hyvinvointikertomuksen
ohessa
hyvinvointisuunnitelma

Useita osasuunnitelmia:

- lapset- ja nuoret
- ehkäisevä päihdetyö
- tasa-arvo ja
yhdenvertaisuus

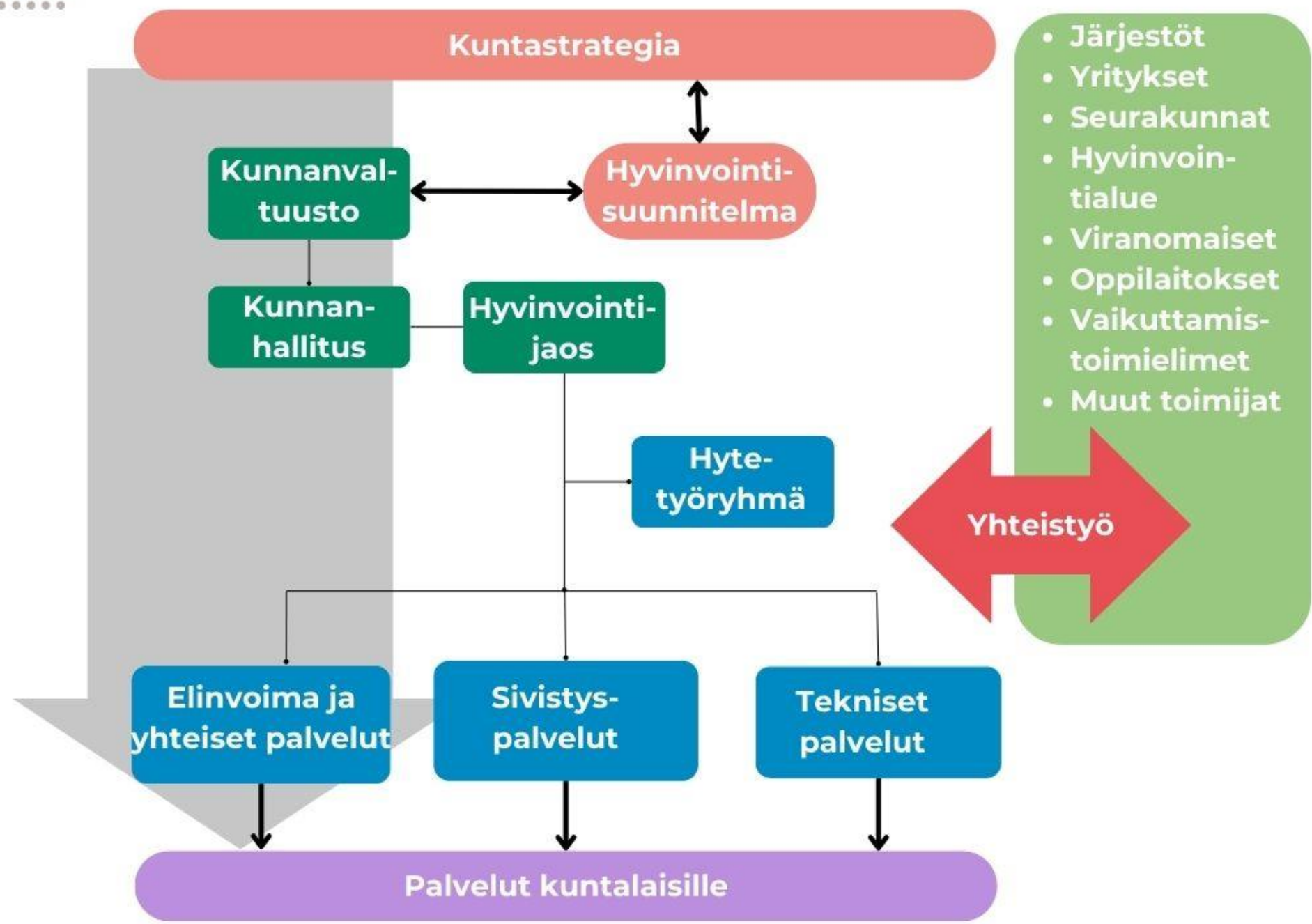
Toteutetaan tavoitteellisesti

Suunnitelmiin laaditaan
tavoitteet ja toimenpiteet,
millä tavoitteisiin pyritään.

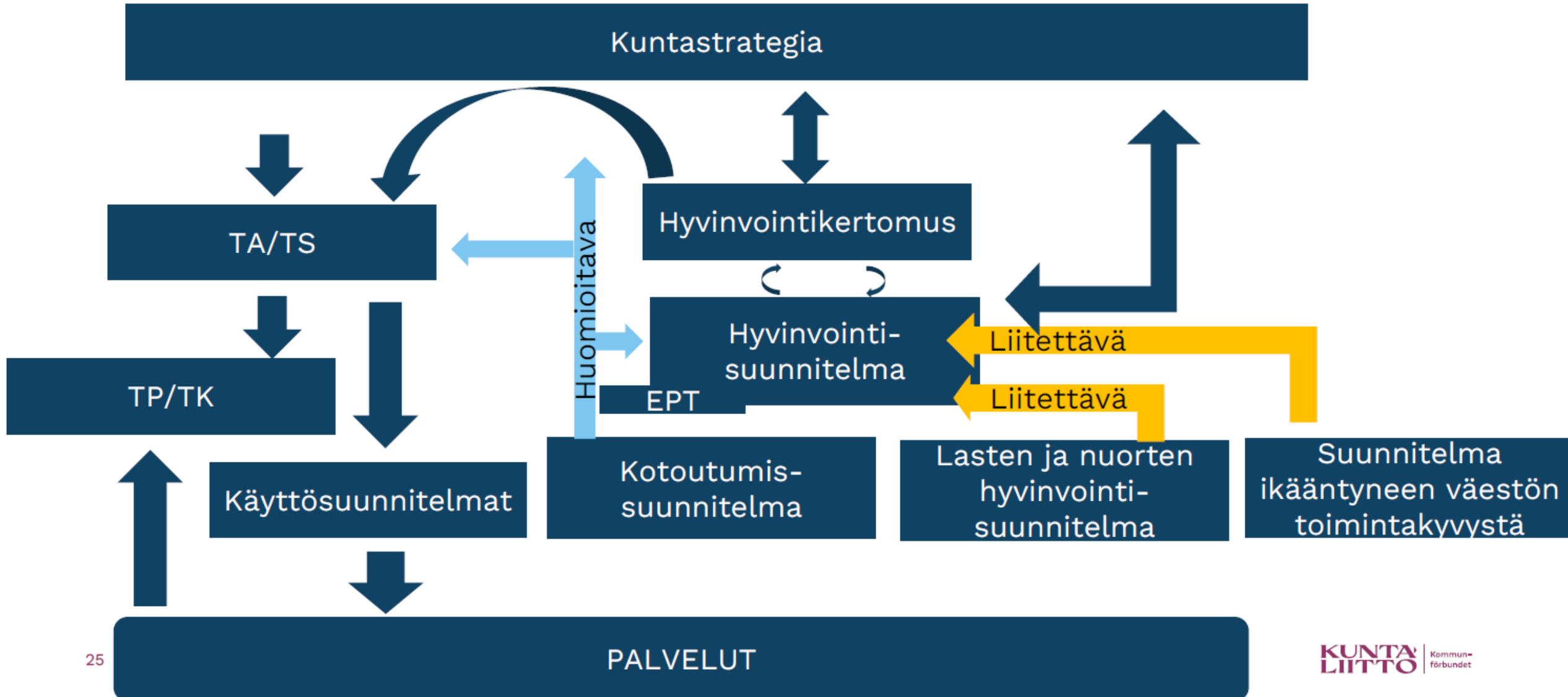
Kaikkien toimijoiden
sitoutuminen tarvitaan →
määritellään vastuutahot

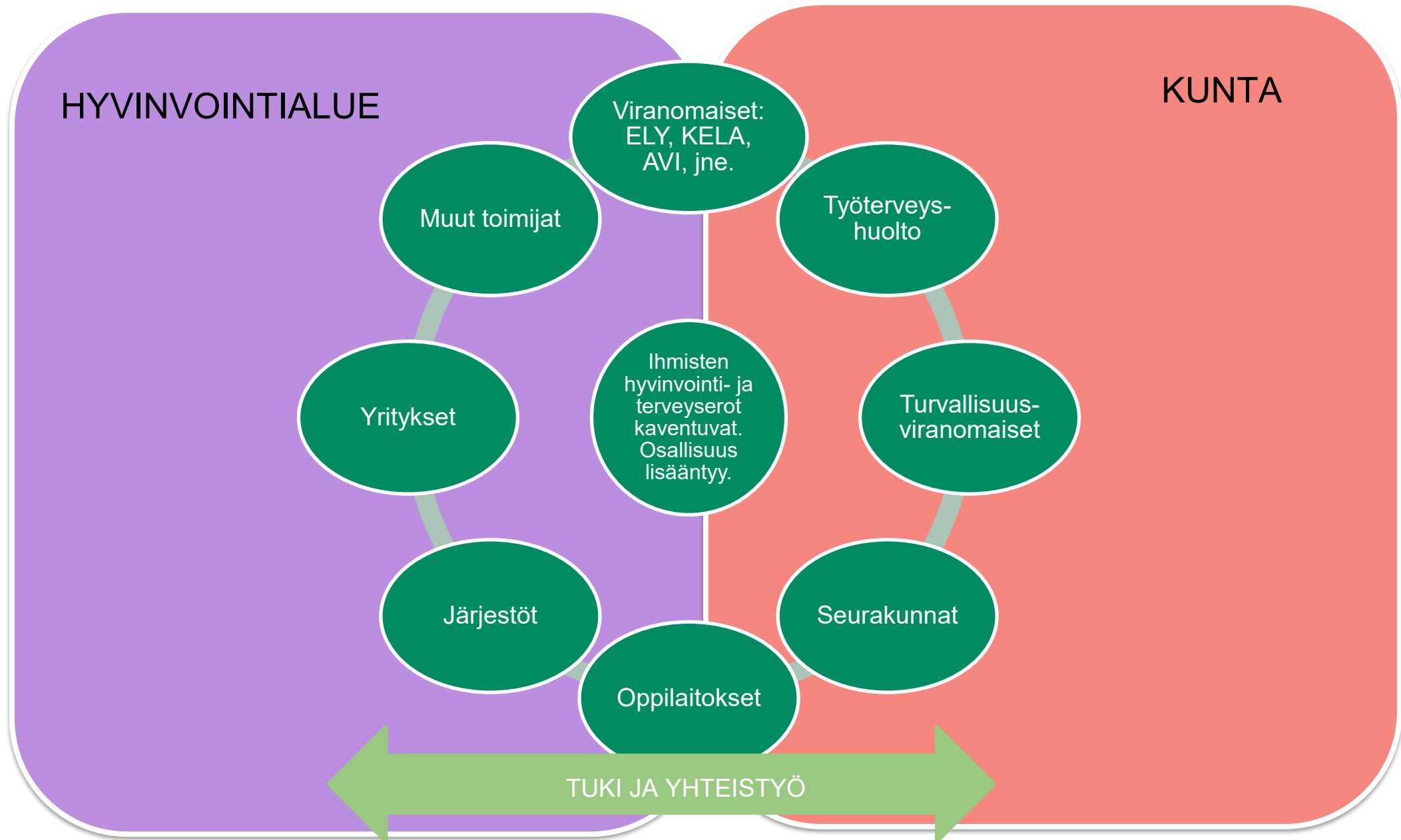
SIILINJÄRVI

Kuntajohtamisen näkökulma lakisääteisiin suunnitelmiin/hyte

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on yhteistyötä

Yhteistyön muotoja

Järjestöyhteistyö

- Järjestö- ja toimijafoorumi
- Järjestöavustukset
- Maksuttomat tai edulliset tilat
- Hankeyhteistyö
- Tapahtumayhteistyö

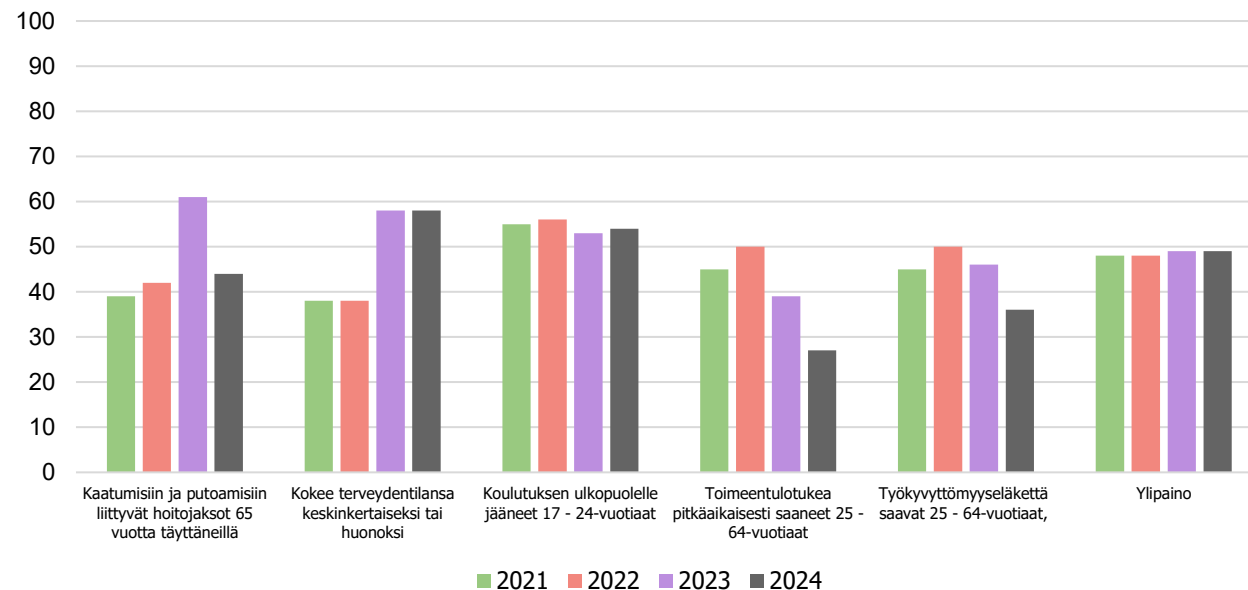
Monialaiset työryhmät

- Kunnan sisäiset esim. hyte-työryhmä
- Alueelliset esim. ehkäisevän päihdetyön ryhmä (HVA:n koordinoima)
- Valtakunnalliset esim. Terve kunta -verkosto

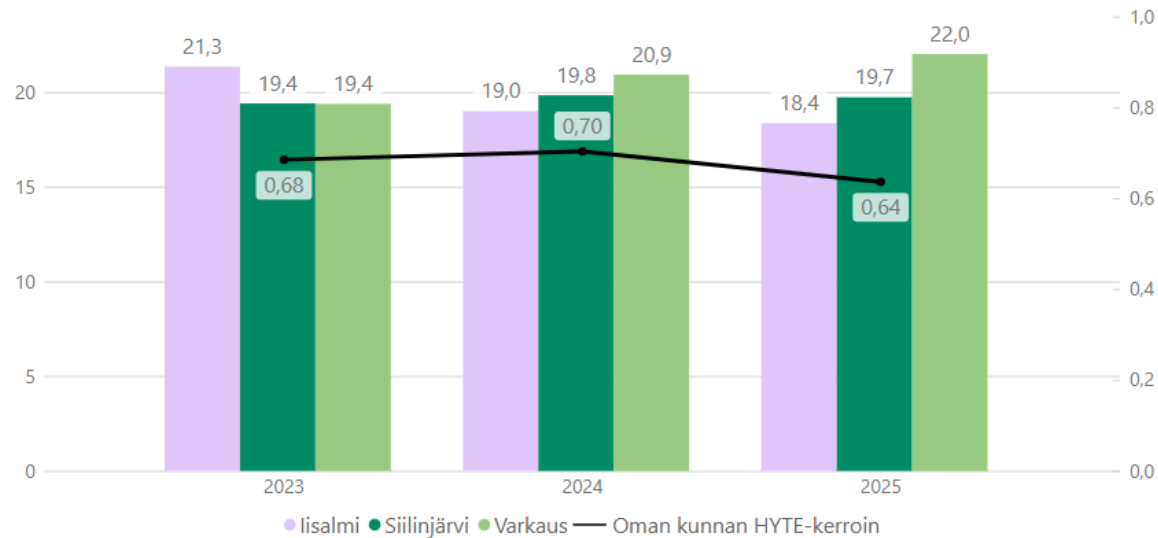
Hankkeet

- Mieliteko-ohjelma
- Wörtti-hanke
- Yhteinen hankehakemus Huoltoliitto, Savonetti ja kunta

HYTE-kerroin – kannustin hyte-työhön

HYTE-kertoimen vertailua

Kunta	Asukasluku	Kunnan HYTE-kerroin	Valtionosuus, €
Kontiolahti	15136	0,71	334 531,36
Kaarina	36339	0,67	750 656,64
Kangasala	33473	0,66	679 699,29
Kempele	19514	0,64	386 662,13
Siilinjärvi	21290	0,64	419 913,88
Hollola	22885	0,63	446 825,77
Iisalmi	20618	0,59	378 458,43

Hyvinvoinnin edistäminen tarvitsee laadukasta johtamista

- **Johtaminen ja päätöksenteko**
  - Selkeät rakenteet, vastuut, resurssit ja strategiat.
  - Tiedolla johtaminen, seuranta, arviointi ja osaamisen kehittäminen.
- **Toiminta ja toimintamallit**
  - Näyttöön perustuvat ja hyväksi havaitut käytännöt.
  - Monialainen yhteistyö ja yhdyspintatyö.
- **Viestintä**
  - Kohderyhmälähtöinen, selkeä ja monikanavainen viestintä.
  - Viestintä tukee osallisuutta ja vaikuttavuutta.

Tiedolla johtaminen ja arviointi

- Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ovat keskeisiä työkaluja.
  - On myös osasuunitelmia
- Vaikutusten ennakkoarviointi päätöksenteossa on tärkeää.
- HYTE-kerroin toimii taloudellisena kannustimena kunnille ja hyvinvointialueille.

Yhteistyö ja verkostot

- Poikkihallinnollinen ja monitoimijainen yhteistyö on välttämätöntä.
- Verkostot tukevat tiedon jakamista, resurssien yhdistämistä ja innovaatioita.

Kunnanhallituksen hyvinvointijaoksen toimivalta 1/2

---

1. Koordinoida kunnassa tehtävää hyvinvointityötä, erityisenä painopistealueena mielen hyvinvointi ja vastata kuntastrategian toteutumisen arvioinnista hyvinvoinnin edistämisenosalta.
2. Vastata kuntatason hyvinvointiin liittyvien suunnitelmien valmistelusta (esim. hyvinvointisuunnitelma, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, päihdesuunnitelma). Suunnitelmat hyväksyy lainsäädännössä tai hallintosäännössä määrätty toimielin.
3. Vastata talousarvion koko kuntaa ja konsernia koskevien hyvinvoinnin edistämisen tavoitteiden ja toimenpiteiden laadinnasta sekä olla mukana toimenpiteiden toimeenpanossa ja vastata tavoitteiden toteutumisen arvioinnista.
4. Toimia ehkäisevän päihdetyön lain mukaisena ehkäisevän päihdetyön toimieliimenä ja hyväksyä tässä roolissa kunnan ehkäisevän päihdetyön suunnitelman.

Kunnanhallituksen hyvinvointijaoksen toimivalta 2/2

---

5. Seurata palvelualueiden hyvinvoinnin edistämisen työtä ja tehdä esityksiä palvelualueille hyvinvoinnin edistämisestä.
6. Koordinoida kunnassa tehtävää järjestöyhteistyötä sekä edistää kuntalaisten osallisuutta.
7. Antaa tarvittaessa lausuntoja kaava-asioissa hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta.
8. Koordinoida kunnan puolesta rajapintayhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ja valmistella kunnanhallitukselle rajapintayhteistyöhön liittyviä asioita.
9. Jakaa kuntalaisten hyvinvointia edistävät avustukset (esim. liikunta-, kulttuuri-, nuoriso- ja kylätoiminta-avustukset).
10. Osallistaa ja kuulee eri toimijoita.

**THL päättäjäinfo:
Hyvinvoinnin ja
terveyden
edistäminen
kunnassa on
poliittinen valinta.**

siilinjarvi.fi/100vuotta

Kokouskäy- tännöt

Läsnä- ja puheoikeus

- Hyvinvointijaoksen kokouksessa ovat läsnäolo- ja puheoikeutettuja:
  - kunnanhallituksen sekä sivistys- ja teknisen lautakunnan puheenjohtajat
  - kunnanjohtaja
  - vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston edustaja
- Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Kokousaika ja paikka

- Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.
- Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.
- Syyskauden 2025 kokoukset ovat: **9.10. ja 13.11.2025.**
- Aloitusaika? Ja kevätkaudelle säännöllinen kokouspäivä?

Kokouskutsu

Kokouskutsu ja esityslista liitteineen toimitetaan sähköisesti 5 päivää ennen kokousta varsinaisille jäsenille sekä läsnäolo- ja puheoikeutetuille.

Esteen sattuessa varajäsen pitää itse muistaa pyytää osallistumaan kokoukseen. Pöytäkirjanpitäjä toimittaa kokousmateriaalin pyynnöstä varajäsenelle.

Pöytäkirja

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirjantarkastajat tarkastavat pöytäkirjan tämän jälkeen. Pöytäkirja allekirjoitetaan ja tarkastetaan sähköisesti.

Pöytäkirjan tarkistamista varten valitaan jokaisessa kokouksessa kaksi pöytäkirjantarkistajaa.

Kokouspalkkiot

Hyvinvointijaoksen kokouspalkkio on 135 €.

Kokouspalkkiot maksetaan jaksoittain.

Maksupäivä	Jakso	Kirjaukset oltava valmiit
31.10.2025	jakso 1.7.-30.9.2025	24.10.2025
31.12.2025	jakso 1.10.-31.12.2025	19.12.2025

SIILINJÄRVI

SYDÄN SEN sanoo